

լուած երեսներով են դրոշմում իրենց դէմ-
քերը դրամների վրայ, Հէլլէնացիների նման,
հակառակ աւանդական Պարսկական սովո-
րութեան, ուր Դենպետ-Արքան անշուշտ
պիտի կրէր իր մօրուսը, իրը հայրական եւ
պապենական իշխանութեան նշան: Այս իսկ
պատճառով Պարթեւներին աջակից Իրանի
միւս ցեղերը սկսան ատել նրանց եւ այս
ատելութիւնը հինգ դար տեւեց: Արշակու-
նիներին որպէս բռնակալների ատում էին՝
ազգարնակութիւնը Ինդոսից մինչեւ Տիգրիս,
մանաւանդ էլամացի պարսերը:

Աղեքսանդր Մակեդոնացուն զրկաբաց
դիմաւորեցին արքայից-արայի սատրապի-
ների անզուսպ կողոպուտներից ազատուելու
տենչով բռնուած արեւելեան ժողովուրդ-
ները: Բնակչութեան տրամադրութիւնը եւ
օժանդակութիւնը Աքեմենեան յափշտակած
կալուածները յանձնեցին աշխարհակալին,
բայց երբ երիտասարդ յաղթողը ինքն ան-
ձամբ հրդեհեց Իրանի ժողովրդի դարերով
կուտակած մտաւոր եւ նիւթաւոր հարստու-
թիւնը՝ Պերսեպոլիսը, արեւելքի ազգարնա-
կութիւնը զրկեց արտօնուած յունական վա-
ճառականական եւ կալուածատիրական իրա-
ւունքներից, տենջացած եւ երազած հաւա-
սարութիւնն ու անդորրութիւնը չգտաւ ա-
ռաջաւոր-Ասիան, երկրագործ դասը կոր-
ցրեց Զրադաշտական օրէնքներով ունեցած
իրաւունքները, այնպէս զղջացին իրենց ան-